

Innehåll

Sammanfattning.....	5
1 Undersökningens syfte och genomförande	9
1.1 Undersökningens syfte m.m.	9
1.2 Jämförbarhet mellan undersökningar	9
1.3 Om de statistiska undersökningarna.....	10
1.3.1 Målgrupp och urval	10
1.3.2 Databasinsamlingsmetod	10
1.3.3 Svarefrekvens	10
1.3.4 De svarandes sammansättning	11
1.3.5 Redovisning i tabeller	12
1.3.6 Enkätformulärets konstruktion.....	13
1.3.7 Använda mått	13
1.3.8 Tillförlitligheten i undersökningsresultaten	13
1.3.9 Riksenkätens innehåll och struktur	14
2 Intresset för skattefrågor, samt inställningen till skattesystemet och skattemyndigheterna	15
2.1 Inledning.....	15
2.2 Intresset för skattefrågor	15
2.3 Inställningen till skattesystemet	16
2.4 Inställningen till skattemyndigheterna.....	16
3 Broschyrer och blanketter	19
3.1 Inledning.....	19
3.2 Broschyrer och blanketter kommer oftast i tid, och är lätta att få tag på 19	
3.3 Skattemyndighetens broschyrer innehåller oftast den information som företagen behöver, och begripligheten verkar bli bättre	21
3.4 Attityden till broschyrer och blanketter totalt sett.....	22
4 Om förutsättningar för företagen att göra rätt för sig	25
4.1 Inledning.....	25
4.2 Enkelt skattesystem för företag	25
4.3 Attityden till skattekontot	25
4.4 Information om ändrade skatteregler.....	27
4.5 Deklarera och lämna uppgifter om skatter	27
4.6 Riksskatteverkets hemsida, servicetelefon och att få hjälp av skattemyndighetens personal	28
4.7 Lätt för företag att göra rätt för sig, totalt sett	31
5 Om ärlighet och fusk.....	35
5.1 Inledning.....	35

5.2	Viljan att göra rätt för sig	35
5.3	Kännedom om andras fusk.....	36
5.4	Svart lön.....	39
5.5	Skattefusket ett allvarligt problem.....	39
6	Om skattekontrollen	41
6.1	Inledning.....	41
6.2	Företagens erfarenhet av skattekontroll.....	41
6.3	Upplevd risk för upptäckt	42
6.4	Konsekvenserna av skattefusk.....	43
6.5	Skattemyndighetens förmåga att bekämpa skattefusk bland företagen.	44
6.6	Kontrollen av företagsdeklarationer	44
6.7	Företagens sammanfattande omdöme om skattekontrollen.....	45
7	Förtroendet för skattemyndigheten.....	47
7.1	Förtroendet det viktigaste kvalitetsområdet.....	47
	Tabell- och diagramförteckning	49

Bilagor

1. Teknisk rapport
2. Enkätformulär
3. Grundtabeller
4. Regressionsanalyser

Sammanfattning

Skatteverket genomför regelbundet enkätundersökningar av allmänhetens och företagens attityder till skattesystemet respektive skatteverket. I denna rapport redovisas en undersökning som genomfördes i september – november 2003 i syfte att ge underlag för en bedömning av företagens attityder till skattesystemet, skattekontroll och skattefusk.

Urvalet bestod av 3 000 företag i hela landet. Undersökningsmetoden som använts är postenkäter med bortfallsuppföljning i form av telefonintervjuer. Vägd svarsfrekvens för undersökningen är 54 procent.

Det ska inledningsvis påpekas att det är få resultat som skiljer sig från föregående undersökning år 2002. Det som tyvärr oftast skiljer sig är att svarsbortfallet är högre i årets undersökning, dvs. att även om lika många har lämnat in enkäten, så har de antingen utelämnat svar eller uppgett ”ingen uppfattning” på fler frågor än vid tidigare undersökningar.

Skattesystemet

Attityden till skattesystemet är i stort oförändrat från föregående undersökningar. Det är 52 procent av företagen som uppger att de inte tycker om skattesystemet, och ungefär lika många som inte tycker att skattesystemet är enkelt för företag. Men det är 82 procent av företagen som är beredda att betala sina skatter så länge alla eller nästan alla gör detsamma, och endast 3 procent som uppger att de inte är beredda att göra det.

Attityden till skattemyndigheterna

Det är 46 procent av företagen som i stort sett tycker bra om skattemyndighetens tjänstemän och sättet som dessa utför sitt arbete på, medan endast 8 procent tycker illa om detta. Utförligare analys av attityden till skattemyndighetens arbete finns beskrivet i SKV Rapport, 2004:8, *Företagens inställning till skattemyndigheternas sätt att arbeta*.

Attityden till broschyrer och blanketter

Skatteverkets broschyrer och blanketter får relativt goda betyg: det är endast 13 procent av företagen som tycker att dessa totalt sett inte är bra. Omkring två

tredjedelar av företagen instämmer i att broschyrer och blanketter skickas ut i god tid respektive att de är lätta att få tag på, medan cirka hälften tycker att broschyrer och blanketter innehåller den information man behöver. Det är endast 35 procent av företagen som tycker att broschyrer och blanketter är begripliga, men tendensen över åren är ändå att fler än förut tycker att begripligheten är bra. Det är också detta omdöme som i störst utsträckning styr om företagen tycker att broschyrer och blanketter totalt sett är bra.

Attityden till företagens förutsättningar att göra rätt för sig

Ett långsiktigt mål för Skatteverket är att medborgare och företag ska anse det vara lätt att göra rätt för sig. Det är emellertid endast drygt en tredjedel av företagen som tycker att det totalt sett är lätt att göra rätt för sig, och nästan en fjärdedel anger att de uttryckligen inte tycker detsamma.

Få företag, endast 13 procent, tycker att skattesystemet är enkelt. Det är inte heller så många företag som tycker att det är lätt att deklarerera och lämna uppgifter om olika skatter, 21 procent. Däremot får skattekontot återigen bra betyg: 56 procent tycker att det fungerar bra, mot 8 procent som inte tycker att det fungerar bra. Även hemsidan får bra betyg.

Attityden till skattefusket

Företagens attityder till skattefusket överensstämmer i stort med föregående års undersökningar.

Skatteverket har som långsiktigt mål att medborgare och företag inte ska acceptera skattefusk. Likt föregående år instämmer majoriteten av företag, 80 procent, att de undviker att göra affärer med företag som skattefuskar. Två tredjedelar av företagen instämmer i att skattefusket totalt sett är ett allvarligt samhällsproblem. Det är 18 procent av företagen som instämmer i att de i stor utsträckning är utsatta för konkurrens från företag som skattefuskar, och här utmärker sig byggföretagen, 42 procent, och företag inom person- och godstransporter, 36 procent.

Attityden till skattekontrollen

Enligt undersökningen har fler företag fått frågor från skattemyndigheten om sin deklARATION någon gång under de senaste två åren, än vid motsvarande undersökning 1999.

Men det är klart färre företag i årets undersökning som håller för troligt att skattemyndigheten skulle upptäcka skattefusk i ett företag som deras, jämfört med tidigare års undersökningar. Skatteverket är med denna utveckling på väg bort från sitt långsiktiga mål att den upplevda risken för upptäckt genom kontroll

ska vara hög. Men svarsbortfallet är väldigt stort, nästan varannat företag har inte delgett oss sin åsikt. Samma resultat kan utläsas ur företagens attityder till konsekvenserna av om skattemyndigheten skulle upptäcka skattefusk i ett företag som deras. Vad detta beror på är emellertid oklart. Det är få företag, 9 procent, som tycker att skattemyndigheten är bra på att bekämpa skattefusket bland företagen. Det är 24 procent av företagen som tycker att skattekontrollen totalt sett är bra, medan 11 procent inte tycker det. Svarsbortfallet är dock högt, 49 procent.

Förtroendet för skattemyndigheten

Det är ett gemensamt långsiktigt mål inom Skatteverket att medborgare och företag har förtroende för skatteförvaltningen. Hur stor andel som ska ha förtroende har inte preciserats, vilket givetvis också är svårt att ange. Men ett sätt att gradera förtroendet är att jämföra förtroendet för skatteförvaltningen med förtroendet för myndigheter i allmänhet.

Likt tidigare undersökningar är det fler än hälften av företagen, 54 procent, som totalt sett har förtroende för skattemyndigheten, medan 11 procent inte har det. Det är emellertid endast 37 procent av företagen som uppger sig ha förtroende för myndigheter i allmänhet, medan 22 procent inte har det. Detta är en indikation på att Skatteverket är på god väg att uppfylla sitt långsiktiga mål i denna delen.

1 Undersökningens syfte och genomförande

1.1 Undersökningens syfte m.m.

Skatteverket har under en följd av år genomfört attitydundersökningar till allmänheten respektive företagen, omväxlande vartannat år. Dessa årliga enkätundersökningar har till syfte att ge underlag för:

- en bedömning av hur inställningen till skattesystemet och skattemyndigheterna utvecklas,
- en bedömning av hur allmänheten respektive företagen ser på skattemyndigheternas service, olika former av fusk och kontrollens effekter,
- jämförelser mellan myndigheterna och anvisning om vad i deras arbete som kan behöva förbättras.

Undersökningarna är uppdelade i två enkäter: *riksenkäten*, som är inriktad på attityder till skattesystemet, skattefusk och skattekontroll, samt *regionenkäten*, som är inriktad på attityder till de regionala skattemyndigheternas sätt att sköta sitt arbete.

Urvalet för undersökningen som redovisas i denna rapport, riksenkäten, är 3 000 företag i hela riket.

Denna undersökning genomfördes före Skatteverkets omorganisering, då verket fortfarande var organiserat som ett Riksskatteverk (RSV) och 10 regionala skattemyndigheter. De frågor som ställts har således varit formulerade för vid den tidpunkten rådande förhållanden.

1.2 Jämförbarhet mellan undersökningar

Årets undersökning har skett genom postenkät med bortfallsuppföljning i form av telefonintervjuer. Detta är samma metod som användes vid 2002 respektive 1999 års undersökningar men annorlunda än vid 1997 års undersökning, som genomfördes helt genom telefonintervjuer. Detta bör hållas i minnet vid jämförelse mellan undersökningarna; telefonintervjuer leder t.ex. ofta till lägre svarsbortfall. Dessutom har det inte gjorts någon beräkning av huruvida skillnaderna mot 1997 års undersökning är statistiskt säkerställda. Skillnaden

mellan 1999 och 2002 års undersökning består främst i frågekonstruktionen, som har setts över efter 1999. I årets undersökning har dessutom tre stycken bakgrundsfrågor lagts till, men detta bedöms inte ha påverkat *jämförbarheten* med övriga år på något avgörande sätt.

1.3 Om de statistiska undersökningarna

1.3.1 Målgrupp och urval

Målgruppen för enkätundersökningen är näringsverksamhet som drivs av aktiebolag, handelsbolag eller fysiska personer, och som är registrerade hos Statistiska centralbyråns (SCB) företagsregister. Vid urvalsdragningen har företagen delats in i följande grupper:

- Företag med 0 anställda
- Företag med 1-49 anställda
- Företag med 50 eller fler anställda
- Bokförings- och redovisningsbyråer

Företag ska vara klassificerade efter en näringsgrenskod, s.k. SNI-kod. Vid urvalsdragningen i denna undersökning valdes bort de företag som har SNI-kod 0, dvs. kod saknas. Denna grupp består bl.a. av företag i konkurs, förvaltningsföretag etc.

1.3.2 Datainsamlingsmetod

Datainsamling har skett genom postal enkät med två påminnelser. Enkäten har kompletterats med telefonintervjuer med företag som inte besvarat postenkäten. Skatteverket har i samarbete med Kinnmark Information AB och NFO Infratest AB (numera TNS Gallup) utarbetat fältplan och undersökningsmaterial. Fältarbetet pågick från september till november 2003.

1.3.3 Svarsfrekvens

Totalt har 45 procent besvarat postenkäten. Telefonurvalet beräknas representera gruppen företag som inte har besvarat enkäten. Den vägda svarsfrekvensen uppgår i undersökningen till 54 procent. Vägningen innebär att svaren i postenkäterna vägs proportionerligt med de olika delpopulationers andel av den totala företagspopulationen i riket. Telefonintervjuerna får också denna vägning, men har även vägts upp för att representera det totala telefonurvalet i respektive region. Metoden för vägning av svarsfrekvens och bortfallsredovisning finns utförligt beskrivet i NFO Infratests tekniska rapport, som bilageras denna redovisning.

1 Tabell Fältarbete, riksenkäten 2003

	Antal
Bruttourval	3 000
Postreturer	47
Inskickade ifyllda enkäter	1 329
Genomförda telefonintervjuer	241
Totalt antal intervjuer	1 570
Vägt antal svar	1 648
Vägd svarsfrekvens	54%

1.3.4 De svarandes sammansättning

Enkäten inleds med ett antal bakgrundsfrågor och i tabellen nedan redogörs för de svarandes sammansättning efter de olika frågorna.

2 Tabell Respondenternas sammansättning efter olika bakgrundsvariabler, ovägt, procent

Urvalsgrupper	Antal anställda	Verksamheten bedrivs i			
		Storstad	Landsort	Tätort	Utomlands
Enskilda näringsidkare	57	0 st	73	33	21
Handels-/kommanditbolag	11	1-49 st	24	39	1
Aktiebolag	32	50+ st	1		
Stora bolag	1			Enkäten besvarad av	
Bokf./redov.byråer	2			Anställd	22 Ägare 76

Undersökningens urval har gjorts genom ett stratifierat urval av företag utan anställda, med 1-49 respektive 50 anställda eller fler, samt bokförings- och redovisningsbyråer. Totalresultatet har beräknats så att t.ex. bokförings- och redovisningsbyråerna inte väger tyngre i den sammanlagda beräkningen än ett enmansföretag i en annan bransch. Nedan visas hur de företag som svarat är fördelade på olika branscher.

3 Tabell Respondenternas sammansättning efter branschindelning, vägt, procent

Fördelning	SNI-kod	Bransch
21	01-05	Jordbruk, skogsbruk, fiske
9	10-41	Tillverkning och framställning
6	45	Byggnadsverksamhet
18	50-52	Handel
3	55	Hotell och restaurang
5	60-63	Transporter
25	64-74	Fastighets-, databehandling och andra företagstjänster
14	80-93	Utbildning, hälsovård, rekreation, kultur, sport etc.

1.3.5 Redovisning i tabeller

Om avvikelserna är statistiskt säkerställda, dvs. signifikanta, är beroende av dels avvikelsernas storlek och dels hur många som svarat på en viss fråga. Graden av signifikans som används i denna undersökning är 95 procent, dvs. det föreligger endast en femprocentig sannolikhet att slumpen har genererat de påstådda sambanden.

I tidigare rapporter har de olika kolumnernas resultat prövats för signifikans mot kolumnen med resultatet för "hela riket", dvs. samtliga svar i undersökningen. Om en grupps resultat har statistiskt säkerställt skilt sig från gruppen "hela riket" (totalen), har man kunnat läsa ut ett "+" eller "-" tecken i den delgruppens kolumnresultat. Ett exempel från 2002 års företagsundersökning:

Har företaget fått frågor från skattemyndigheten om företagets deklarerade under de senaste två åren?

	Totalt	Enskild firma	HB	AB	Stora AB
Ja	35	27-	37	47+	58
Nej	57	64+	61	43-	30-
Vet ej/ej svar	8	9	2-	10	12

Nackdelen med den metoden är att delkolumnerna räknas *två gånger*, eftersom delgruppen även ingår i totalkolumnen, dvs. aktiebolagens 47 procent "Ja", ingår i beräkningen av samtliga företags 35 procent. Denna metod har efter övervägande frångåtts i årets undersökning. Istället beräknas om skillnaden mot övriga kolumner är statistiskt säkerställd inom samma grupp, t.ex. företag med olika antal anställda, eller inom olika branscher. Detta markeras i grundtabellerna med en kolumnbokstav bakom resultatet, se exempel nedan:

4 Fråga: Är du intresserad av skattefrågor i största allmänhet, år 2003, procent

	Enskilda näringsidk.	HB	AB
	b	c	d
Intresserad (4+3+2)	73	68	83bc
Ja, mycket (4)	9	10	21bc
Ja, ganska (3)	26	35	38b
Ja, lite (2)	38cd	22	24
Nej, inte intresserad (1)	23d	28d	14
Ingen åsikt/ej svar	4	4	3

I exemplet ovan kan man utläsa att de representanter för aktiebolagen som svarat har varit mer intresserade av skattefrågor i allmänhet än representanter för övriga företagsformer. Bokstäverna b och c markerar att kolumnresultatet 83 procent är statistiskt säkerställt högre än b- och c-kolumnernas resultat, 73 respektive 68 procent. I tidigare undersökningar hade signifikansen endast beräknats mot

totalresultatet, som i detta fall var 76 procent. Men det som är intressant i sådana här nedbrytningar är ju *om aktiebolagen skiljer sig från andra företagsformer*, eller t.ex. *om företag med 0 anställda skiljer sig mot företag med olika antal anställda*.

1.3.6 Enkätformulärets konstruktion

Företagen har fått ta ställning till olika delpåståenden i block som efterföljs av ett sammanfattande påstående. Svaren redovisas i en femgradig skala, där 1 betyder "Instämmer inte alls" och 5 betyder "Instämmer". Svarsalternativet "Ingen uppfattning" har kodats som internt bortfall, som inte påverkar medelvärdesberäkningen för de som har angett svarsalternativen 1-5.

1.3.7 Använda mått

Nytt för årets undersökning är att det i tabellerna används två mått för att mäta skillnader mellan kolumner och rader: medelvärde samt balansmått. Medelvärdet är ett mått på bedömningen bland dem som har en uppfattning i frågan, skalsteg 1-5.¹ Balansmättet, som kan anta värden mellan - 100 och + 100, anges som skillnaden mellan andelen "instämmer", dvs. som svarat 4 eller 5, minus andelen "inte instämmer", dvs. som svarat 1 eller 2. Ju fler som svarat skalsteg "3" eller "ingen uppfattning/ej svar", desto närmare noll hamnar balansmättet. Balansmättet uttrycker således en samlad opinionsbalans bland samtliga respondenter i den använda basen.

1.3.8 Tillförlitligheten i undersökningsresultaten

I en urvalsundersökning som denna kan följande fel förekomma:

- *Urvalsfel*: Slumpmässiga fel som uppkommer beroende på att undersökningen endast omfattar ett urval av målgruppen. Detta tas hänsyn till genom att redovisa om ett resultat är statistiskt säkerställt, dvs. signifikant.
- *Icke-urvalsfel*, som i sin tur består av
 - Täckningsfel*: det använda registret innehåller antingen inte alla som vi vill undersöka eller sådana som vi inte vill undersöka,
 - Bortfall*: en del vill inte eller kan inte svara på hela eller delar av enkäten,
 - Mätfel*: enkätens frågor mäter inte det vi avser att mäta,
 - Bearbetnings- och redovisningsfel*: fel vid datafångst, -behandling eller överföring av grunduppgifter till tabeller.

¹ Det bör hållas i minnet att medelvärdet i strikt statistisk bemärkelse anses mindre lämpligt att använda när man använder sig av ordinalskala, som görs i denna undersökning. Anledningen till detta är att man inte med säkerhet kan veta att avståndet mellan t.ex. skalsteg 1 och 2, är lika stort som avståndet mellan skalsteg 2 och 3 etc. Det är emellertid tämligen vanligt att bortse från denna metodologiska osäkerhet.

Genom att redovisa de olika resultatens signifikans kan läsaren göra sig en bild av eventuella *urvalsfel*. Då undersökningen baseras på SCB:s företagsregister, som uppdateras ofta, är *täckningsfelet* sannolikt litet. Större är däremot *mätfelet* och *bortfallet*. Det stora bortfallet, 46 procent av företagen i urvalet har inte svarat på enkäten, manar till försiktighet vid tolkning av undersökningsresultatet. En risk för mätfel i denna enkätundersökning kan vara utformningen av vissa påståenden och frågor om t.ex. eget fusk; det är rimligt att anta att dessa inte besvaras sanningsenligt i samtliga fall, men svarsresultaten kan i varje fall utgöra en bedömning av "miniminivå" på omfattning av fusk samt moralisk hållning.

1.3.9 Riksenkätens innehåll och struktur

De olika frågeblocken i enkäten behandlar:

- Bakgrundsfrågor – om den som svarat på enkäten,
- Allmänna frågor – om inställningen till skattsystemet och skattemyndigheterna,
- Påståenden om broschyrer och blanketter,
- Påståenden om förutsättningar för företagen att göra rätt för sig,
- Påståenden om ärlighet och fusk med skatt,
- Påståenden om skattemyndighetens kontroll,
- Sammanfattande omdöme om skattemyndigheten, uttryckt som förtroende för skattemyndigheten,
- Påståenden om kronofogdemyndigheten,
- Sammanfattande omdöme om kronofogdemyndigheten och myndigheter i allmänhet, uttryckt som förtroende för dessa

Företagens attityder till kronofogdemyndigheten redovisas i särskild rapport.

2 Intresset för skattefrågor, samt inställningen till skattesystemet och skattemyndigheterna

2.1 Inledning

I undersökningen ställs tre allmänt hållna frågor om respondentens (företagets ägare eller en anställd) intresse för skattefrågor, samt om inställningen till skattesystemet och skattemyndigheterna. Attityderna i dessa frågor är vanligtvis relativt konsistenta, med små skillnader över tid. Inställningen till skattemyndigheterna redovisas mer ingående i regionenkäten, se SKV Rapport 2004:8, *Företagens synpunkter på skattemyndigheternas sätt att arbeta*.

2.2 Intresset för skattefrågor

Intresset för skattefrågor i allmänhet har sjunkit till det lägsta värdet sedan företagarnas attityder började mätas av RSV. Det uttalade intresset har minskat samtidigt som det uttalade *ointresset* har ökat. Likt föregående undersökning utmärker sig bokförings- och redovisningsbyråerna samt aktiebolagen genom ett högre intresse än övriga grupper av företag. Notera att år 1997 inte har getts någon kolumnbokstav eftersom skillnaderna mot detta år inte har beräknats för statistisk säkerställdhet.

5 Tabell Är du intresserad av skattefrågor i största allmänhet?, jämförelse mellan åren 1997, 1999, 2002 och 2003, samt mellan olika grupper 2003, procent

	1997	1999	2002	2003
		a	b	c
Intresserad (4+3+2)	81	86c	85c	76
Ja, mycket (4)	22	13	16	13
Ja, ganska (3)	3	43c	37c	31
Ja, lite (2)	22	31	32	32
Nej, inte intresserad (1)	17	13	14	21ab
Ingen åsikt/ej svar	1	1	1	4ab

2.3 Inställningen till skattesystemet

Likt tidigare undersökningar är det ungefär hälften av företagen som är missnöjda med skattesystemet.

6 Tabell Vad tycker du i stort om skattesystemet, dvs. skatternas storlek och reglernas utformning? år 1997, 1999, 2002 och 2003, procent

	1997	1999	2002	2003
		a	b	c
Bra (5+4)	20	16	16	14
Varken eller (3)	31	22	28	31a
Illå (1+2)	47	58	51	52
Vet ej/ej svar	2	4	5	4
Balansmått	-27	-42	-35	-38
Medelvärde	2,5	2,4	2,5	2,4

I föregående undersökning 2002 var företag i byggbranschen mest missnöjda med skattesystemet (61 procent tyckte illa om skattesystemet och endast 7 procent tyckte bra om detsamma). Därför är det något överraskande att företag i byggbranschen nu i större utsträckning uttrycker *nöjdhet* med skattesystemet, tillsammans med företag i branscherna utbildning, hälsovård m.m. Det kan vara så att jämförelse mellan branscher inte uttrycker något meningsfullt avseende företags nöjdhet med skattesystemet, men just detta är ändå av värde att illustrera i denna rapport.

7 Tabell Vad tycker du i stort om skattesystemet, dvs. skatternas storlek och reglernas utformning?, jämförelse mellan olika grupper år 2003, procent

	Jordbruk, skogsbruk, fiske	Tillverk./ framställ.	Byggverk- samhet	Handel	Hotell & Rest.	Transp.	Fast./ Data/Ftg- tjänster	Utbild./ Hälsovård m.m.
	b	c	d	e	f	g	h	i
Bra (5+4)	11	8	21c	13	6	11	14	23bc
Varken eller (3)	37i	33	38	31	29	34	27	23
Illå (1+2)	47	57d	38	51	65	47	58d	50
Vet ej/ej svar	6	5	3	4	1	8h	2	4
Balansmått	-36	-49	-17ch	-38	-59	-36	-44	-27
Medelvärde	2,4	2,2	2,7c	2,4	2,2	2,4	2,4	2,6c

2.4 Inställningen till skattemyndigheterna

Som tidigare är fler nöjda med skattemyndigheterna än med skattesystemet. Sett över tid framstår 1999 års resultat som "sämst", medan balansmättet har stigit de två senaste undersökningarna.

8 Tabell Vad tycker du i stort om skattemyndigheterna, dvs. tjänstemännen vid dessa myndigheter och det sätt på vilket de utför sina arbetsuppgifter?, jämförelse år 1997, 1999, 2002 och 2003, procent

	1997	1999	2002	2003
		a	b	c
Bra (5+4)	53	40	47	46
Varken eller (3)	25	30	28	34b
Illa (1+2)	14	16c	11	8
Vet ej/ej svar	8	14	13	12
Balansmått	39	24	36a	38a
Medelvärde	3,6	3,3	3,5a	3,5a

3 Broschyrer och blanketter

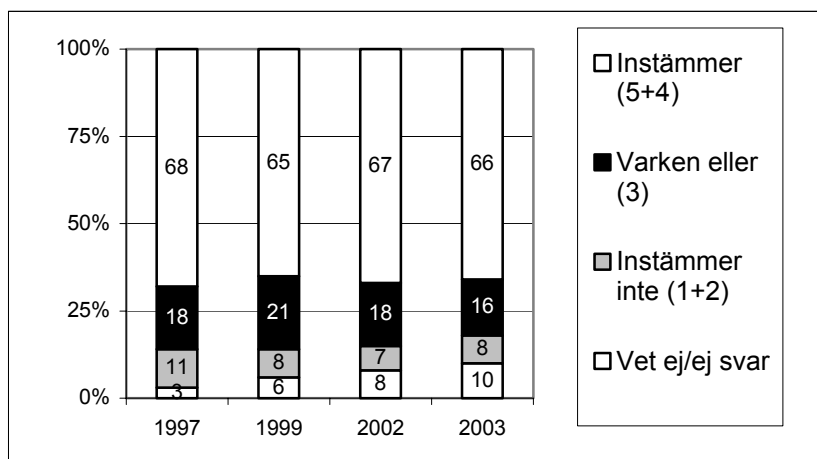
3.1 Inledning

Attityderna till broschyrer och blanketter är ganska stabila, men vissa skillnader kan noteras både över åren och mellan grupper.

3.2 Broschyrer och blanketter kommer oftast i tid, och är lätta att få tag på

Likt tidigare år anser de flesta företag att broschyrer och blanketter skickas ut i god tid. Det är endast små skillnader mellan olika grupper av företag.

9 Diagram Skattemyndigheten skickar ut broschyrer och blanketter i god tid, jämförelse år 1997, 1999, 2002 och 2003, procent

Bokförings- och revisionsbyråerna är relativt sett missnöjda med skattemyndighetens förmåga att skicka ut broschyrer och blanketter i god tid.

10 Tabell Skattemyndigheten skickar ut broschyrer och blanketter i god tid, jämförelse mellan olika grupper år 2003, procent

	Antal anställda			Bokför./
	0	1-49	50+	Rev.byrå
	e	f	g	h
Instämmer (5+4)	66	67	65	64
Varken eller (3)	15	19	20	14
Instämmer inte (1+2)	8	6	9	19efg
Vet ej/ej svar	11h	8h	5	3
Balansmått	58	61h	56	46
Medelvärde	4,0	4,0gh	3,9	3,7

En majoritet av företagen tycker också att det är lätt att få tag på de broschyrer och blanketter som man behöver. Påståendet fanns inte med i 1997 års undersökning.

11 Tabell Jag har lätt att få tag i de broschyrer och blanketter jag behöver, jämförelse år 1999, 2002 och 2003, procent

	1999	2002	2003
	a	b	c
Instämmer (5+4)	62	67	63
Varken eller (3)	19	16	19
Instämmer inte (1+2)	11c	8	6
Vet ej/ej svar	8	10	12a
Balansmått	51	59	57
Medelvärde	3,9	4,1	4,0

Det verkar som att företag i storstadsregioner har lättare att få tag på trycksaker än företag i landsorten. Detta är en skillnad mot föregående undersökning då storstadsföretagen i lägre utsträckning instämde i påståendet. Vi vet å andra sidan inte varför så många landsortsföretag inte delger oss sin uppfattning.

12 Tabell Jag har lätt att få tag i de broschyrer och blanketter jag behöver, jämförelse mellan olika grupper år 2003, procent

	Verksamhetsort		
	Storstad	Tätort	Landsort
	k	l	m
Instämmer (5+4)	68m	64	58
Varken eller (3)	19	19	19
Instämmer inte (1+2)	6	5	7
Vet ej/ej svar	8	11	15k
Balansmått	62	59	51
Medelvärde	4,0	4,0	4,0

3.3 Skattemyndighetens broschyrer innehåller oftast den information som företagen behöver, och begripligheten verkar bli bättre

Likt föregående år anser en majoritet av företagen att skattemyndighetens broschyrer innehåller den information man behöver.

13 Tabell Skattemyndighetens broschyrer innehåller den information jag behöver, jämförelse år 1997, 1999, 2002 och 2003, procent

	1997	1999	2002	2003
		a	b	c
Instämmer (5+4)	60	47	54	53
Varken eller (3)	20	30	26	26
Instämmer inte (1+2)	16	14	10	10
Vet ej/ej svar	3	9	10	11
Balansmått	44	33	44a	43a
Medelvärde	3,7	3,5	3,7a	3,7a

Utvecklingen har gått mot bättre begriplighet. Varför år 1999 fick ett sämre resultat är inte känt. Balansmättet i årets undersökning är i paritet med 1997 års resultat.

14 Tabell Skattemyndighetens broschyrer och blanketter är begripliga, jämförelse år 1997, 1999, 2002 och 2003, procent

	1997	1999	2002	2003
		a	b	c
Instämmer (5+4)	40	29	35	35a
Varken eller (3)	29	36	29	33
Instämmer inte (1+2)	28	32c	28c	22
Vet ej/ej svar	3	4	8a	9a
Balansmått	12	-3	7	13a
Medelvärde	3,1	3,0	3,1	3,2

De företag som har tillgång till störst kompetens på skatteområdet: stora företag och bokförings- och redovisningsbyråer, tycker också oftast att broschyrerna är begripliga, medan småföretagare oftare inte instämmer.

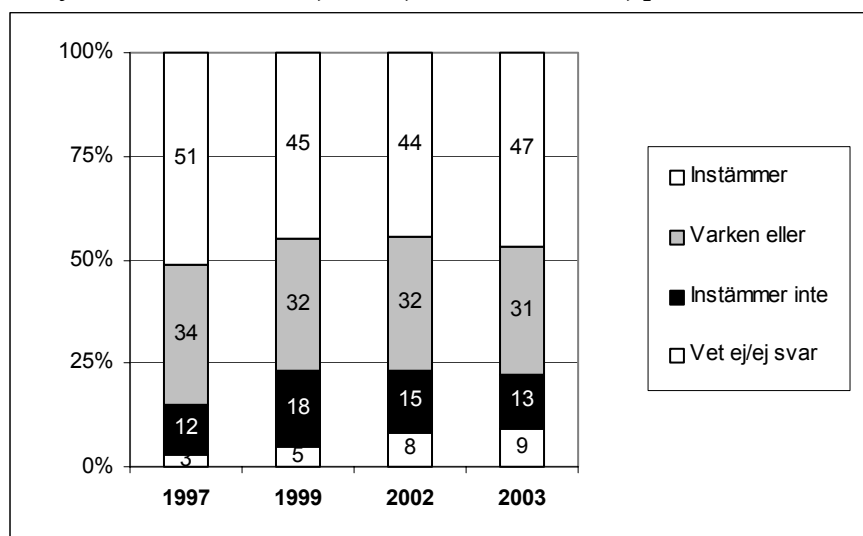
15 Tabell Skattemyndighetens broschyrer och blanketter är begripliga, jämförelse mellan olika grupper år 2003, procent

	Antal anställda			Bokför./
	0 e	1-49 f	50+ g	redovisning h
Instämmer (5+4)	34	36	51ef	60ef
Varken eller (3)	33	36h	35h	25
Instämmer inte (1+2)	23gh	21gh	11	13
Vet ej/ej svar	10gh	8gh	3	2
Balansmått	11	15	40ef	47ef
Medelvärde	3,2	3,2	3,5ef	3,5ef

3.4 Attityden till broschyrer och blanketter totalt sett

Företagens attityder till skatteförvaltningens broschyrer och blanketter är stabila över tiden. Från 1999 till 2003 ser vi att medelvärdet samt andelen utan uppfattning har ökat, och att andelen som inte instämmer har minskat.

16 Diagram Totalt sett är skattemyndighetens broschyrer och blanketter bra, jämförelse år 1997², 1999, 2002 och 2003, procent

I regressionsdiagrammet nedan visas på den stående y-axeln i vilken utsträckning missnöje med en delaspekt, t.ex. broschyrer och blanketters begriplighet, också skapar missnöje med den övergripande frågan (Totalt sett är SKM:s broschyrer och blanketter bra). Den liggande x-axeln visar omvänt i vilken utsträckning nöjdhet med en delaspekt också skapar nöjdhet med den övergripande frågan.³

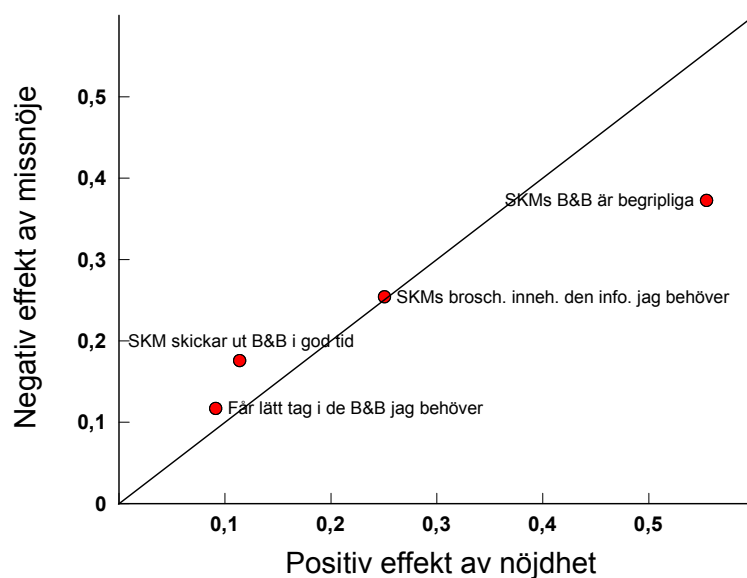
² 1997 utfördes undersökningen genom telefonintervjuer, och påståendet löd:

"På det hela taget är skatteförvaltningens broschyrer och blanketter bra".

³ För en mer utvecklad beskrivning av regressionsdiagrammets uppbyggnad, se NFO Infratests tekniska rapport som bilagerats denna redovisning.

Attityden till broschyrers och blanketter begriplighet är den faktor som har störst förklaringsvärde både till varför man är nöjd respektive missnöjd med broschyrer och blanketter totalt sett. Detta resultat överensstämmer med erfarenheter från tidigare undersökningar.

17 Diagram Betydelse för bedömning av broschyrer och blanketter år 2003

4 Om förutsättningar för företagen att göra rätt för sig

4.1 Inledning

Från och med 1999 års företagsundersökning infördes enkättribriken ”Om förutsättningar att göra rätt för sig”, varunder samlats påståenden om hur man uppfattar skatteförvaltningens servicegrad. Frågorna under denna rubrik tangerar därför delar av vad som undersöks djupare i SKV Rapport 2004:8, *Företagens synpunkter på skattemyndigheternas sätt att arbeta*.

4.2 Enkelt skattesystem för företag

Det har inte skett någon förändring i attityden till skattesystemet: fortfarande är det omkring hälften av företagen som inte tycker att skattesystemet är enkelt för dem. Det är endast små skillnader mellan olika grupper.

18 Tabell Vi har ett enkelt skattesystem för företag, jämförelse år 1999, 2003 och 2004, procent

	1999	2002	2003
	a	b	c
Instämmer (5+4)	13	14	13
Varken eller (3)	27	21	26
Instämmer inte (1+2)	50	55	51
Vet ej/ej svar	10	9	10
Balansmätt	-36	-41	-37
Medelvärde	2,4	2,3	2,4

4.3 Attityden till skattekontot

Skattebetalningssystemet med ett skattekonto infördes 1998 för företag. En majoritet av företagen instämmer i påståendet att systemet är bra. Resultatet är närmast identiskt med föregående undersökning.

19 Tabell Systemet med skattekonto är bra, jämförelse mellan år 1999, 2002 och 2003, procent

	1999	2002	2003
	a	b	c
Instämmer (5+4)	47	56a	56a
Varken eller (3)	22	21	23
Instämmer inte (1+2)	12c	9	8
Vet ej/ej svar	19c	13	13
Balansmått	34	47a	48a
Medelvärde	3,6	3,9a	3,8a

Aktiebolagen verkar tycka bättre om skattekontosystemet än de enskilda näringsidkarna, vilket skulle vara en skillnad från 2002 års resultat. Men skillnaden kanske kan förklaras med att de enskilda näringsidkarnas resultat är mer osäkert p.g.a. högre svarsbortfall (17 procent).

20 Tabell Systemet med skattekonto är bra, jämförelse mellan olika grupper år 2003, procent

	Ensk. När.	HB	AB
	a	b	c
Instämmer (5+4)	52	60	62
Varken eller (3)	24	21	23
Instämmer inte (1+2)	7	9	8
Vet ej/ej svar	17d	10	7
Balansmått	3,8	3,8	3,8
Medelvärde	45	51	54b

Samtidigt kan man tolka resultatet som att företag med få anställda tycker bättre om skattekontosystemet än företag med många anställda. Men även här är det svårt att uttala sig eftersom företag utan anställda har så pass mycket högre svarsbortfall än övriga.

21 Tabell Systemet med skattekonto är bra, jämförelse mellan olika grupper år 2003, procent

	Antal anställda			Bokför./ redovisnings.
	0	1-49	50+	
	e	f	g	h
Instämmer (5+4)	55	58	55	62
Varken eller (3)	29	34	37	30
Instämmer inte (1+2)	6	11e	18ef	12e
Vet ej/ej svar	15fgh	8h	4	3
Balansmått	49g	48	37	50
Medelvärde	3,9g	3,8g	3,5	3,8g

4.4 Information om ändrade skatteregler

Knappt en tredjedel av företagen tycker att information om ändrade skatteregler kommer i tid. Den enda skillnad vi kan se mot 1999 års undersökning är att andelen utan uppfattning har ökat.

22 Tabell Information om ändrade skatteregler för företag kommer i tid, jämförelse mellan år 1999, 2002 och 2003, procent

	1999	2002	2003
	a	b	c
Instämmer (5+4)	36	35	31
Varken eller (3)	30	34	30
Instämmer inte (1+2)	19	15	18
Vet ej/ej svar	15	16	21a
Balansmått	17	20	12
Medelvärde	3,3	3,3	3,2

Bokförings- och redovisningsbyråerna tycker lika ofta att informationen kommer för sent, som att den kommer i tid.

23 Tabell Information om ändrade skatteregler för företag kommer i tid, jämförelse mellan olika grupper, år 2003, procent

	Antal anställda			Bokför./ redovisnings. h
	0 e	1-49 f	50+ g	
Instämmer (5+4)	29	34	33	32
Varken eller (3)	29	35e	44efh	32
Instämmer inte (1+2)	18	18	19	32efg
Vet ej/ej svar	24fgh	13gh	4	4
Balansmått	11	17h	14	0
Medelvärde	3,2h	3,2h	3,1	3,0

4.5 Deklarera och lämna uppgifter om skatter

Det är inte särskilt många företag som tycker att det är lätt att deklarerera och lämna uppgifter om skatter, men det är säkerställt fler än vid 1999 års undersökning, jfr. balansmått -26 mot -15.

24 Tabell Det är lätt för företag att deklarerera och lämna uppgifter om olika skatter, jämförelse mellan år 1999, 2002 och 2003, procent

	1999	2002	2003
	a	b	c
Instämmer (5+4)	19	20	21
Varken eller (3)	26	26	27
Instämmer inte (1+2)	44bc	37	36
Vet ej/ej svar	11	17a	16
Balansmätt	-26	-17	-15a
Medelvärde	2,6	2,7	2,8a

Det är endast företag i byggbranschen som har ett positivt balansmätt, dvs. det är fler som instämmer än som inte instämmer. Hotell- och restaurangföretagen har varit för få för att man ska kunna jämföra deras resultat med övriga branscher.

25 Tabell Det är lätt för företag att deklarerera och lämna uppgifter om olika skatter, jämförelse mellan olika grupper år 2003, procent

	Jordbruk, skogsbruk, fiske	Tillverk./ framställ.	Byggverk- samhet	Handel	Hotell & Rest.	Transp.	Fast./ Data/Ftg- tjänster	Utbild./ Hälsovård m.m.
	b	c	d	e	f	g	h	i
Instämmer (5+4)	16	23	31bi	24	10	31bi	21	16
Varken eller (3)	26	36gi	40gi	26	45	18	27	20
Instämmer inte (1+2)	40d	27	19	30	33	37d	45cde	36d
Vet ej/ej svar	18h	14h	9	19h	11	14	7	28cdh
Balansmätt	-24	-4	12bhi	-6bh	-23	-6	-24	-20
Medelvärde	2,6	2,9	3,1bhi	2,9	2,7	3	2,7	2,6

4.6 Riksskatteverkets hemsida, servicetelefon och att få hjälp av skattemyndighetens personal

I riksenkäten ställs inte frågor om man har haft kontakt med skattemyndigheten. En anledning till varför nästan hälften av företagen inte har någon uppfattning om hemsidan, och ännu färre om servicetelefonen kan man anta är att många företag inte har någon erfarenhet av dessa. Men det är i vart fall få företag som tycker att de är uttryckligen dåliga.

26 Tabell Riksskatteverkets hemsida www.rsv.se är bra, jämförelse mellan år 1999, 2002 och 2003, procent

	1999	2002	2003
	a	b	c
Instämmer (5+4)	12	32a	33a
Varken eller (3)	10	14	16a
Instämmer inte (1+2)	2	4	3
Vet ej/ej svar	76bc	50	48
Balansmätt	10	28a	30a
Medelvärde	3,6	3,8a	3,8a

I princip visar resultaten att i ju större utsträckning man har en uttryckt åsikt, så tycker man bättre om hemsidan. Av företagen i denna undersökning är det 21 procent (vägd siffra) som uppger att de inte använder sig av extern hjälp i sina kontakter med skattemyndigheten. Man kan anta att denna grupp oftare använder hemsidan, och tycker också bättre om den, än företagare som använder sig av extern hjälp.

27 Tabell Riksskatteverkets hemsida www.rsv.se är bra, jämförelse mellan olika grupper år 2003, procent

	Extern hjälp	
	Ja	Nej
	g	h
Instämmer (5+4)	28	50g
Varken eller (3)	15	18
Instämmer inte (1+2)	3	2
Vet ej/ej svar	53h	30
Balansmätt	25	48g
Medelvärde	3,7	4,0g

Aktiebolag, stora företag och bokförings- och redovisningsbyråer har oftare en uttalad åsikt om hemsidan, och den är ofta positiv.

28 Tabell Riksskatteverkets hemsida www.rsv.se är bra, jämförelse mellan olika grupper år 2003, procent

	Juridisk form			Antal anställda			Bokför./ Rev.byrå
	Enskild	HB	AB	0	1-49	50+	
	b	c	d	e	f	g	h
Instämmer (5+4)	25	32	47bc	30	38e	66ef	57ef
Varken eller (3)	14	21	17	15	16	18	22e
Instämmer inte (1+2)	3	4	4	3	4	6e	2
Vet ej/ej svar	57cd	43	33	51fgh	41gh	11	19
Balansmätt	22	28	43bc	27	34	59ef	54ef
Medelvärde	3,7	3,8	3,9b	3,8	3,8	3,9	4,0ef

Av företag i olika branscher, tycker gruppen som bl.a. består av dataföretag bäst om hemsidan.

29 Tabell Riksskatteverkets hemsida www.rsv.se är bra, jämförelse mellan olika grupper år 2003, procent

	Jordbruk, skogsbruk, fiske	Tillverk./ framställ.	Byggverk- samhet	Handel	Hotell & Rest.	Transp.	Fast./ Data/Ftg- tjänster	Utbild./ Hälsovård m.m.
	b	c	d	e	f	g	h	i
Instämmer (5+4)	15	37b	29b	34b	35	44b	48bdei	29b
Varken eller (3)	16	18	17	11	17	14	20e	11
Instämmer inte (1+2)	4	1	*	4	4	3	4	4
Vet ej/ej svar	66cegh	44h	54h	52h	44	40	28	56h
Balansmätt	11	36b	29b	30b	31	41b	44bei	25b
Medelvärde	3,4	3,8	3,8	3,9b	3,9	4	3,9b	3,7

Som sagts ovan är det ännu färre som har en uttalad åsikt om servicetelefonen. Resultaten är väldigt samstämmiga över åren, och det är främst bokförings- och revisionsbyråernas resultat som sticker ut.

30 Tabell Skattemyndighetens servicetelefon 020 – 567 000 är bra, jämförelse mellan år 1999, 2002 och 2003, procent

	1999	2002	2003
	a	b	c
Instämmer (5+4)	19	17	17
Varken eller (3)	12	13	14
Instämmer inte (1+2)	6	8	7
Vet ej/ej svar	62	63	63
Balansmätt	13	9	10
Medelvärde	3,5	3,3	3,4

31 Tabell Skattemyndighetens servicetelefon 020 – 567 000 är bra, jämförelse mellan år 1999, 2002 och 2003, procent

	Antal anställda			Bokför./ Rev.byrå
	0	1-49	50+	
	e	f	g	h
Instämmer (5+4)	17	15	16	33efg
Varken eller (3)	14	13	24ef	20f
Instämmer inte (1+2)	5	10	9	11
Vet ej/ej svar	64gh	62gh	51	37
Balansmätt	11	5	7	22efg
Medelvärde	3,5f	3,2	3,2	3,5f

Det verkar som att attityden till skattemyndighetens personal blir mer positiv, i varje fall om man jämför med 1999 års resultat.

32 Tabell Det är enkelt att få hjälp av skattemyndighetens personal, jämförelse mellan år 1999, 2002 och 2003, procent

	1999	2002	2003
	a	b	c
Instämmer (5+4)	34	35	40
Varken eller (3)	25	25	22
Instämmer inte (1+2)	22	19	17
Vet ej/ej svar	19	20	21
Balansmått	12	16	23a
Medelvärde	3,2	3,3	3,4a

Även i denna fråga är bokförings- och redovisningsbyråerna förhållandevis positiva, tillsammans med enmansföretagen.

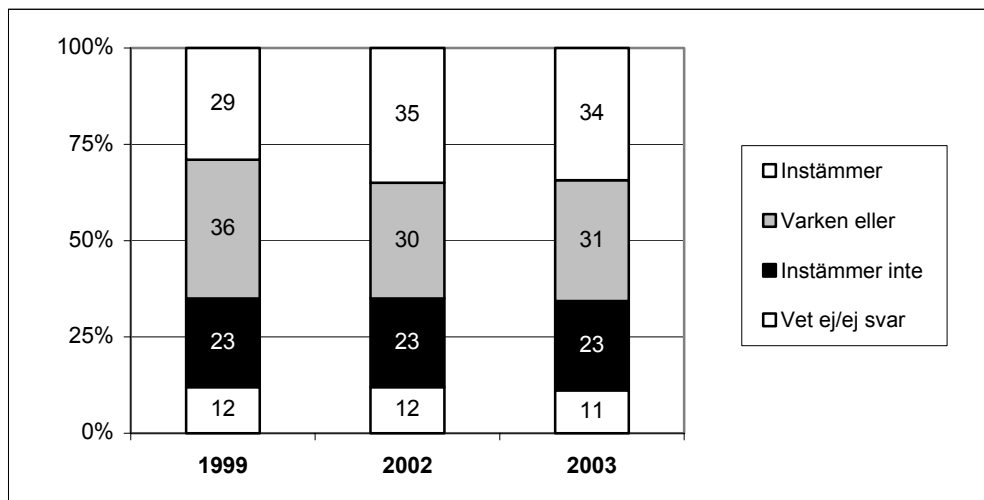
33 Tabell Det är enkelt att få hjälp av skattemyndighetens personal, jämförelse mellan olika grupper år 2003, procent

	Antal anställda			Bokför./
	0	1-49	50+	Rev.byrå
	e	f	g	h
Instämmer (5+4)	43fg	34	29	41g
Varken eller (3)	20	26e	26	27
Instämmer inte (1+2)	16	19	30ef	26ef
Vet ej/ej svar	21h	21h	14h	5
Balansmått	26fg	15g	-1	15
Medelvärde	3,5fgh	3,3g	3	3,2

4.7 Lätt för företag att göra rätt för sig, totalt sett

Drygt en tredjedel av företag instämmer i påståendet att det totalt sett är lätt för företag att göra rätt för sig. Resultatet överensstämmer med tidigare undersökningar.

34 Diagram Totalt sett är det lätt för företag att göra rätt för sig, jämförelse mellan år 1999, 2002 och 2003, procent

Företag inom jordbruk, skogsbruk och fiske verkar tycka att det är svårast för företag att göra rätt för sig, tillsammans med hotell- och restaurangbranschen samt företag inom fastigheter/data/företagstjänster.

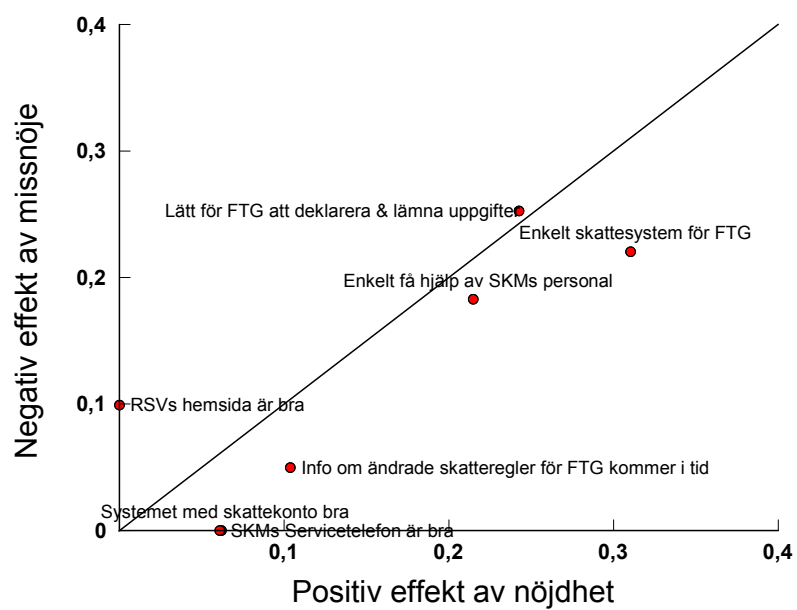
35 Tabell Totalt sett är det lätt för företag att göra rätt för sig, jämförelse mellan olika grupper år 2003, procent

	Jordbruk, skogsbruk, fiske	Tillverk./ framställ.	Byggverk-samhet	Handel	Hotell & Rest.	Transp.	Fast./ Data/Ftg-tjänster	Utbild./ Hälsovård m.m.
	b	c	d	e	f	g	h	i
Instämmer (5+4)	23	36b	49bi	41b	32	38b	35b	32
Varken eller (3)	38h	36	26	28	30	36	27	28
Instämmer inte (1+2)	20	17	20	20	30	13	33bceg	24
Vet ej/ej svar	19deh	11h	5	11h	8	13h	5	16h
Balansmått	3	20	29bh	20bh	2	26b	1	8
Medelvärde	3,1	3,3	3,4h	3,4bh	3,0	3,5h	3,0	3,1

Av nedanstående regressionsdiagram kan man utläsa bl.a. följande: om man vill få företag att oftare tycka att det totalt sett är lätt att göra rätt för sig, så bör man först förändra attityden hos de som idag inte tycker att det är lätt att deklarerat och lämna uppgifter. Om det viktigaste istället är att bevara attityden till totalomdömet, bör man se till att gruppen som tycker att skattesystemet för företag är enkelt, fortsätter att tycka det. Men dessa resultat måste tolkas med försiktighet, eftersom regressionsmodellen endast förklarar 32-33 procent av sambanden.

Notera att delaspekter vars värde inte kunnat beräknas med statistisk säkerställdhet, har placerats liggande på x- respektive y-axeln

36 Diagram Betydelse för bedömningen av förutsättningar att göra rätt för sig år 2003

5 Om ärlighet och fusk

5.1 Inledning

Sedan 1997 års företagsundersökning har RSV undersökt företagens attityder till respektive kännedom om skattefusk. Den bakomliggande tanken är att dessa attityder i olika stor utsträckning påverkar viljan att frivilligt fullgöra sina skyldigheter i skattehänseende. Man måste emellertid vara försiktig när man tolkar svar på ”känsliga” frågor, bl.a. eftersom svaren naturligtvis inte i alla hänseenden är helt uppriktiga och för att respondenterna kan ha känt sig provocerade av frågorna i sig. Men med detta i åtanke är det ändå intressant att jämföra resultaten över tid.

5.2 Viljan att göra rätt för sig

Av tabellen nedan framstår det som att betalningsviljan bland företagen var som högst vid 1999 års undersökning. Samtidigt har andelen osäkra ökat. Varför så är fallet är inte helt uppenbart. Andelen företag som uttrycker en *ovilja* att betala sina skatter är dock oförändrat låg, 3 procent.

37 Tabell Vårt företag är berett att betala sina skatter så länge alla eller nästan alla gör det, jämförelse mellan år 1997, 1999, 2002 och 2003, procent

	1997	1999	2002	2003
		a	b	c
Instämmer (5+4)	82	90bc	84	82
Varken eller (3)	13	4	7	7
Instämmer inte (1+2)	3	4	2	3
Vet ej/ej svar	2	2	6a	8a
Balansmått	79	86c	82	79
Medelvärde	4,5	4,6	4,6	4,5

Det är endast små skillnader mellan olika grupper av företag. Om vi tittar på branscher svarar transportföretag i högre utsträckning att de inte instämmer, 11 procent. Balansmättet, dvs. skillnaden mellan andelen som instämmer och andelen som inte instämmer, är högst för företag i byggbranschen, 89 procent.

38 Tabell Vårt företag är berett att betala sina skatter så länge alla eller nästan alla gör det, jämförelse mellan olika grupper år 2003, procent

	Jordbruk, skogsbruk, fiske	Tillverk./ framställ.	Byggverk- samhet	Handel	Hotell & Rest.	Transp.	Fast./ Data/Ftg- tjänster	Utbild./ Hälsovård m.m.
	b	c	d	e	f	g	h	i
Instämmer (5+4)	81	87	89	81	77	77	80	84
Varken eller (3)	8	5	6	8	8	1	7	5
Instämmer inte (1+2)	2	3	-	2	-	11bde	5	5
Vet ej/ej svar	9	5	4	9	16	11bde	9	6
Balansmått	80	84	89g	79	77	66	75	78
Medelvärde	4,5	4,5	4,7	4,6	4,5	4,4	4,5	4,5

En aspekt som förutsätts påverka betalningsviljan är attityden till andra som skattefuskar. Det är dessutom ett långsiktigt mål för Skatteverket att medborgare och företag inte ska acceptera skattefusk. Likt föregående år uppger majoriteten av företag att försöker undvika att göra affärer med företag som skattefuskar, och det är få företag som uttryckligen tar avstånd från detta. Skillnaderna mellan olika grupper är små.

39 Tabell Vårt företag försöker undvika att göra affärer med företag som skattefuskar, jämförelse mellan år 1997, 1999, 2002 och 2003, procent

	1997*	1999	2002	2003
	a	b	b	c
Instämmer (5+4)	76	80	79	80
Varken eller (3)	8	5	5	5
Instämmer inte (1+2)	11	4	3	3
Vet ej/ej svar	6	11	13	12
Balansmått	65	77	76	78
Medelvärde	4,3	4,6	4,6	4,6

*1997 löd påståendet: "Vårt företag försöker undvika att göra affärer med företag som skattefuskar, t.ex. genom att kontrollera att det har F-skatt"

5.3 Kännedom om andras fusk

En annan aspekt är huruvida företagen uppfattar att de är utsatta för "skattekonkurrens" från företag i samma bransch. Resultaten är i stort oförändrade över åren, med undantag av 1997 års resultat då företagen i lägre utsträckning kände sig utsatta för skattekonkurrens. Skillnaden har dock inte kunnat säkerställas statistiskt av utredningstekniska skäl.

40 Tabell Vårt företag är i stor utsträckning utsatt för konkurrens från företag inom branschen som skattefuskar, jämförelse mellan år 1997, 1999, 2002 och 2003, procent

	1997	1999	2002	2003
		a	b	c
Instämmer (5+4)	26	21	20	18
Varken eller (3)	13	12	9	11
Instämmer inte (1+2)	48	32	33	34
Vet ej/ej svar	13	36	38	36
Balansmått	-22	-11	-13	-16
Medelvärde	2,5	2,7	2,7	2,5

Det är i störst utsträckning företag i byggbranschen samt inom transporter som uppger sig vara utsatta för skattekonkurrens. Till skillnad från övriga grupper har dessa positiva balansmått, dvs. det är fler som uttrycker att de är utsatta för skattekonkurrens, än som uttrycker att de inte är det. Företag inom hotell- och restaurangbranschen är för få i undersökningen för att man ska kunna göra statistiskt säkerställda jämförelser med andra gruppers resultat.

41 Tabell Vårt företag är i stor utsträckning utsatt för konkurrens från företag inom branschen som skattefuskar, jämförelse mellan olika grupper år 2003, procent

	Jordbruk, skogsbruk, fiske	Tillverk./ framställ.	Byggverk- samhet	Handel	Hotell & Rest.	Transp.	Fast./ Data/Ftg- tjänster	Utbild./ Hälsovård m.m.
	b	c	d	e	f	g	h	i
Instämmer (5+4)	13	20h	42bcehi	17	40	36bcehi	11	20
Varken eller (3)	16	8	9	10	13	11	11	11
Instämmer inte (1+2)	26	34	28	26	27	14	50bcdeg	39beg
Vet ej/ej svar	46	38	21	47	20	38	28	30
Balansmått	-13	-15	15bcehi	-8	14	22bcehi	-40	-18h
Medelvärde	2,6	2,5h	3,4bcehi	2,7h	3,3	3,5	2,0	2,5h

I något lägre utsträckning uppger respondenterna att man personligen känner företagare som skattefuskare. Resultaten är stabila över åren, och det lägre svarsbortfallet/högre andelen som inte instämmer år 1997 kan förmodligen förklaras med att man då använde telefonintervjuer som metod.

42 Tabell Jag känner personligen företagare som skattefuskar, jämförelse mellan år 1997, 1999, 2002 och 2003, procent

	1997	1999	2002	2003
		a	b	c
Instämmer (5+4)	20	19	17	19
Varken eller (3)	9	12	10	8
Instämmer inte (1+2)	66	38	40	44
Vet ej/ej svar	5	31	33	28
Balansmått	-46	-19	-23	-26
Medelvärde	2,1	2,5	2,4	2,3

Det är småföretagare, samt bokförings- och revisionsbyråer som i störst utsträckning uppger att de personligen känner företagare som skattefuskar.

43 Tabell Jag känner personligen företagare som skattefuskar, jämförelse mellan olika grupper år 2003, procent

	Antal anställda			Bokför./
	0	1-49	50+	Rev.byrå
	e	f	g	h
Instämmer (5+4)	20	16	17	24f
Varken eller (3)	8	8	5	11
Instämmer inte (1+2)	43	50e	57e	47
Vet ej/ej svar	29gh	26h	21	18
Balansmått	-23fg	-34	-40	-23
Medelvärde	2,4fg	2,1	2,0	2,5fg

Det finns vissa branschvisa skillnader, t.ex. är den personliga kännedomen om andra företags skattefusk störst inom hotell- och restaurangbranschen (dock ej signifikansberäknat) samt inom jordbruk, skogsbruk och fiske. Resultatet överensstämmer med föregående undersökning. Man måste givetvis komma ihåg att det finns många problem med att undersöka moraliskt känsliga frågor, men de problemen kan antas fördela sig jämt över alla företag, oavsett bransch.

44 Tabell Jag känner personligen företagare som skattefuskar, jämförelse mellan olika grupper år 2003, procent

	Jordbruk, skogsbruk, fiske	Tillverk./ framställ.	Byggverk- samhet	Handel	Hotell & Rest.	Transp.	Fast./ Data/Ftg- tjänster	Utbild./ Hälsovård m.m.
	b	c	d	e	f	g	h	i
Instämmer (5+4)	21	12	18	12	21	14	22e	25ce
Varken eller (3)	7	9	9	10	16	6	7	8
Instämmer inte (1+2)	38	51b	42	49	30	44	47	43
Vet ej/ej svar	35h	28	30	28	33	35	24	24
Balansmått	-17ce	-39	-24	-37	-9	-30	-26	-18
Medelvärde	2,5ce	1,9	2,3	2,0	2,9	2,1	2,4	2,5ce

5.4 Svart lön

Sedan 1997 års undersökning har företagen tagit ställning till påståendet att anställda begär att få ersättningen "svart". Det bör påpekas att påståendet rör *hela branschen*, ändå instämmer relativt få företagare i detta.

45 Tabell Det förekommer i vår bransch att anställda begär "svart lön", dvs. att uppgift om ersättningen inte lämnas till skattemyndigheten, jämförelse mellan år 1997, 1999, 2002 och 2003, procent

	1997	1999 a	2002 b	2003 c
Instämmer (5+4)	21	15	11	14
Varken eller (3)	8	9	7	7
Instämmer inte (1+2)	61	45	53a	52
Vet ej/ej svar	9	30	29	28
Balansmått	-40	-30b	-42	-38
Medelvärde	2,1	2,2	1,9	2,0

De branscher som i störst utsträckning instämmer i påståendet är hotell- och restaurangbranschen, byggbranschen, företag inom transporter respektive inom jordbruk, skogsbruk och fiske.

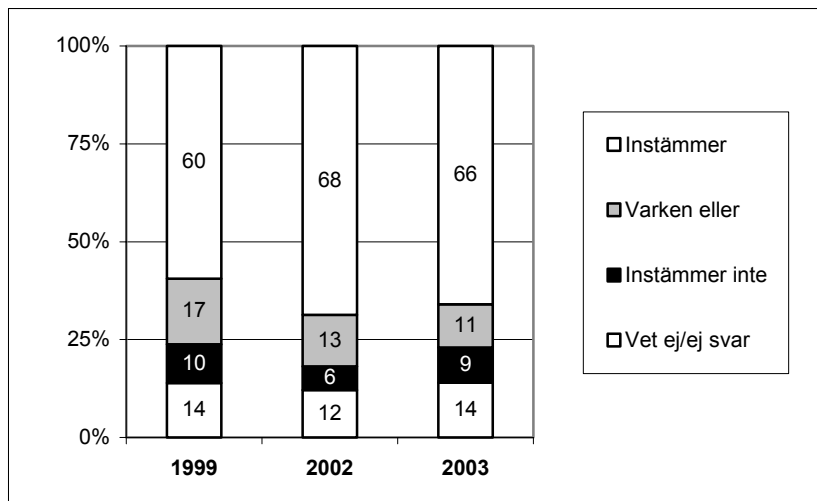
46 Tabell Det förekommer i vår bransch att anställda begär "svart lön", dvs. att uppgift om ersättningen inte lämnas till skattemyndigheten, jämförelse mellan år 1997, 1999, 2002 och 2003, procent

	Jordbruk, skogsbruk, fiske b	Tillverk./ framställ. c	Byggverk- samhet d	Handel e	Hotell & Rest. f	Transp. g	Fast./ Data/Ftg- tjänster h	Utbild./ Hälsovård m.m. i
Instämmer (5+4)	19h	10	21h	11	25	19h	8	15
Varken eller (3)	9	5	14eh	5	25	6	4	8
Instämmer inte (1+2)	45	57di	35	50	33	50	69bdegi	39
Vet ej/ej svar	27	28	30	34h	17	26	20	38h
Balansmått	-26ch	-47	-14ceh	-40	-8	-31h	-61	-24ch
Medelvärde	2,3ceh	1,6	2,6ceh	1,7	2,8	2,1h	1,6	2,2ceh

5.5 Skattefusket ett allvarligt problem

Knappt två tredjedelar av företagen anser att omfattningen på skattefusket är ett allvarligt problem, vilket får anses vara en hög siffra. Påståendet har vissa begränsningar, vi vet t.ex. inte om företagen uttalar sig generellt, inom sin bransch etc. Dessutom torde åsikten åtminstone i viss utsträckning vara präglad av massmedias bevakning. Detta kanske kan förklara de fluktuationer som finns mellan de olika undersökningarna.

47 Diagram Totalt sett är omfattningen på skattefusket ett allvarligt samhällsproblem, jämförelse mellan år 1999, 2002 och 2003, procent

Handelsbolagen tycker i störst utsträckning att omfattningen på skattefusket är ett allvarligt problem, följt av bokförings- och revisionsbyråerna. Det är osäkert vad skillnaderna som redovisas i tabellen nedan består av; i föregående undersökning 2002 tyckte enskilda näringsidkare i störst utsträckning att skattefusket var ett allvarligt problem. I årets undersökning har pendeln svängt.

48 Tabell Totalt sett är omfattningen på skattefusket ett allvarligt samhällsproblem, jämförelse mellan olika grupper år 2003, procent

	Juridisk form			Antal anställda			Bokför./
	Ensk.när.	HB	AB	0	1-49	50+	Rev.byrå
	b	c	d	e	f	g	h
Instämmer (5+4)	60	76b	72b	64	71e	68	76e
Varken eller (3)	11	8	13	11	13	16	11
Instämmer inte (1+2)	11d	6	7	10	7	6	7
Vet ej/ej svar	18d	10	9	16fh	9	10	5
Balansmått	49	71b	65b	53	64e	62	69e
Medelvärde	4,1	4,4	4,2	4,1	4,2	4,23	4,3

De regressionsmodeller som vi har gjort över sambanden mellan delområdena och attityden till skattefusket som allvarligt samhällsproblem, har inte kunnat förklara mer än en mindre del av variationen. Resultatet redovisas därför endast i bilaga.

6 Om skattekontrollen

6.1 Inledning

I riksenkäten ställs frågor om hur skattemyndighetens skattekontroll uppfattas. För att kontrollsystemet ska ha någon preventiv effekt krävs att man i allmänhet uppfattar att man löper risken för att upptäckas om man fuskar, samt att konsekvenserna i sådant fall skulle bli allvarliga.

6.2 Företagens erfarenhet av skattekontroll

I enkäten ställs två frågor om företagens erfarenhet av skattekontroll. Det är endast små skillnader avseende företagens erfarenhet av skatterevision under de senaste fem åren, fler svarar nej än vid 1999 års undersökning men å andra sidan var det fler osäkra svar vid 2002 års undersökning. Fler företag har fått frågor från skattemyndigheten om företagets deklARATIONER under de senaste två åren, än vid 1999 års undersökning.

49 Tabell Har företaget blivit kontrollerat genom skatterevision under de senaste 5 åren?, jämförelse mellan år 1997, 1999, 2002 och 2003, procent

	1997	1999	2002	2003
		a	b	c
Ja	14	18	13	14
Nej	83	72	75	78a
Vet ej/Ej svar	3	9	12c	8

50 Tabell Har företaget fått frågor från skattemyndigheten om företagets deklARATIONER under de senaste 2 åren?, jämförelse mellan år 1999, 2002 och 2003, procent

	1999	2002	2003
	a	b	c
Ja	32	35	39a
Nej	60	57	55
Vet ej/Ej svar	8	8	7

6.3 Upplevd risk för upptäckt

Det är färre som upplever att skattemyndigheten skulle upptäcka ett eventuellt skattefusk från ett företag i deras bransch, etc, samtidigt som svarsbortfallet har ökat drastiskt. På grund av det stora svarsbortfallet får man vara försiktig med att dra några slutsatser av resultatet. Men man kan i vart fall konstatera att denna utveckling är i strid med Skatteverkets långsiktiga mål att den upplevda risken för upptäckt genom kontroll är hög.

51 Tabell Det är troligt att skattemyndigheten skulle upptäcka ett skattefusk, i ett företag som vårt, mot bakgrund av storlek, bransch etc., jämförelse mellan år 1997, 1999, 2002 och 2003, procent

	1997	1999	2002	2003
		a	b	c
Instämmer (5+4)	48	40c	47c	33
Varken eller (3)	18	14c	12c	7
Instämmer inte (1+2)	25	17	19	17
Vet ej/ej svar	9	29b	23	43ab
Balansmått	23	23	28c	16
Medelvärde	3,4	3,5	3,6	3,5

Det verkar som att företag som uppgett att de har reviderats någon gång de senaste 5 åren, eller fått frågor angående sin deklaration någon gång de senaste 2 åren, i större utsträckning upplever en risk för upptäckt. Detta överensstämmer i sådana fall med tidigare undersökningar. Men svarsbortfallet är högt för alla grupper av företag. Anmärkningsvärt är kanske att bokförings- och revisionsbyråerna har lägst svarsbortfall, men också lägst balansmått (dock ej statistiskt säkerställt lägre). Detta kan betyda att de upplever lägst risk för upptäckt.

52 Tabell Det är troligt att skattemyndigheten skulle upptäcka ett skattefusk, i ett företag som vårt, mot bakgrund av storlek, bransch etc., jämförelse mellan olika grupper år 2003, procent

	Skatterevision		Förfrågan	
	Ja i	Nej j	Ja k	Nej l
Instämmer (5+4)	47j	31	36	32
Varken eller (3)	8	7	9	6
Instämmer inte (1+2)	9	18	13	19
Vet ej/ej svar	36	43	42	43
Balansmått	38j	13	23l	13
Medelvärde	4,0j	3,36	3,6	3,4

53 Tabell Det är troligt att skattemyndigheten skulle upptäcka ett skattefusk, i ett företag som vårt, mot bakgrund av storlek, bransch etc., jämförelse mellan olika grupper år 2003, procent

	Antal anställda			Bokför./
	0	1-49	50+	Rev.byrå
	e	f	g	h
Instämmer (5+4)	33	32	35	38
Varken eller (3)	8	5	10f	12f
Instämmer inte (1+2)	16	17	19	32efg
Vet ej/ej svar	43h	46gh	36h	18
Balansmått	16	15	15	5
Medelvärde	3,5h	3,5h	3,3	3,1

6.4 Konsekvenserna av skattefusk

På det hypotetiska påståendet om konsekvenserna av upptäckt skattefusk är det många som inte delger oss någon uppfattning, 48 procent. Och det ska medges att påståendet förmodligen är svårt att ta ställning till. Att 1997 års resultat skiljer sig från övriga beror förmodligen på metodförändringen (telefonintervjuer mot postenkäter). Övriga skillnader är svårare att förklara, och det är också svårt att säga om företagen t.ex. verkligen uppfattar konsekvenserna som mindre allvarliga i 2003 års undersökning, än vid 2002 års undersökning.

54 Tabell Om skattemyndigheten skulle upptäcka skattefusk, i ett företag som vårt, blir konsekvenserna allvarliga mot bakgrund av storlek, bransch etc., jämförelse mellan år 1997, 1999, 2002 och 2003, procent

	1997	1999	2002	2003
		a	b	c
Instämmer (5+4)	58	36	38c	32
Varken eller (3)	17	11	13c	9
Instämmer inte (1+2)	16	10	16a	12
Vet ej/ej svar	9	42b	33	48b
Balansmått	42	26c	22	20
Medelvärde	3,8	3,8b	3,5	3,7

Om man jämför olika grupper resultat, som i och för sig inte skiljer sig särskilt mycket, framstår bilden som något splittrad. Detta kan bero på att frågeställningen är abstrakt, och att frågan är svårtolkad. Hursomhelst är det bokförings- och revisionsbyråer, samt företag i transportbranschen som i störst utsträckning uppfattar konsekvenserna av upptäckt skattefusk som allvarliga, vilket i det första fallet är uppenbart rimligt.

6.5 Skattemyndighetens förmåga att bekämpa skattefusk bland företagen

Det är få företag som uttryckligen tror att skattemyndighetens förmåga att bekämpa skattefusk bland företagen är bra. Svarsbortfallet är emellertid synnerligen högt, 55 procent, vilket gör resultatet svårt att analysera. Man kan dock konstatera att det vid varje mätning varit fler företag som inte instämmer i påståendet än som gör det.

55 Tabell Skattemyndigheten är bra på att bekämpa skattefusket bland företagen, jämförelse år 1997, 1999, 2002 och 2003, procent

	1997	1999	2002	2003
		a	b	c
Instämmer (5+4)	21	13c	12	9
Varken eller (3)	30	18	18	15
Instämmer inte (1+2)	31	29c	29c	21
Vet ej/ej svar	18	40	40	55ab
Balansmätt	-10	-15	-17	-12b
Medelvärde	2,8	2,6	2,6	2,6

6.6 Kontrollen av företagsdeklarationer

Även när vi frågar om hur man uppfattar skattemyndighetens förmåga att kontrollera företagsdeklarationer, blir svarsbortfallet väldigt högt. Tendensen har gått mot högre svarsbortfall vid varje undersökning. Frågan är svårbesvarad, eftersom man kan anta att få företag har någon större kunskap om skattemyndighetens kontroll.

56 Tabell Skattemyndigheten är bra på att kontrollera företagsdeklarationer, jämförelse mellan år 1997, 1999, 2002 och 2003, procent

	1997	1999	2002	2003
		a	b	c
Instämmer (5+4)	41	28	25	22
Varken eller (3)	29	19c	15	14
Instämmer inte (1+2)	10	10	11c	6
Vet ej/ej svar	21	44	48	58ab
Balansmätt	31	18	14	16
Medelvärde	3,6	3,5	3,4	3,6

Även här har bokförings- och revisionsbyråerna oftare en uttalad uppfattning, men varken balansmätt eller medelvärde talar för att de ger skattemyndighetens kontroll särskilt gott betyg.

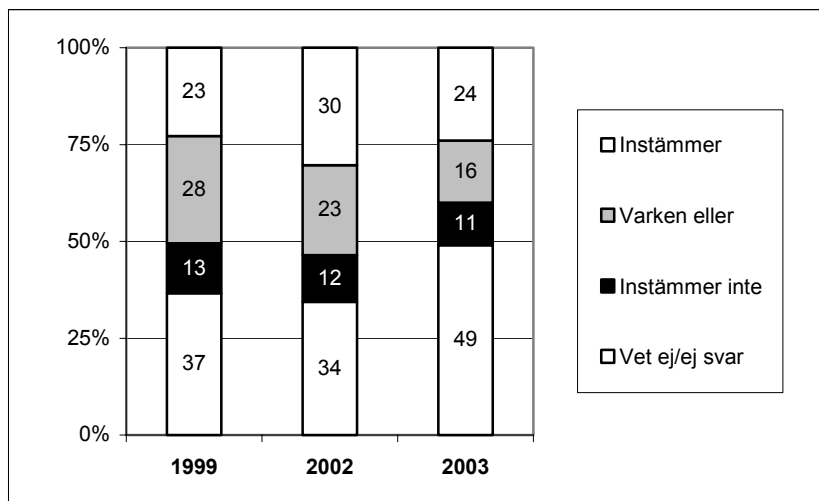
57 Tabell Skattemyndigheten är bra på att kontrollera företagsdeklarationer, jämförelse mellan olika grupper år 2003, procent

	Antal anställda			Bokför./ Rev.byrå
	0	1-49	50+	
	e	f	g	h
Instämmer (5+4)	23	20	19	28f
Varken eller (3)	14	13	21ef	31efg
Instämmer inte (1+2)	6	6	9	19efg
Vet ej/ej svar	58h	61gh	51h	22
Balansmått	16	15	9	9
Medelvärde	3,6gh	3,6gh	3,2	3,1

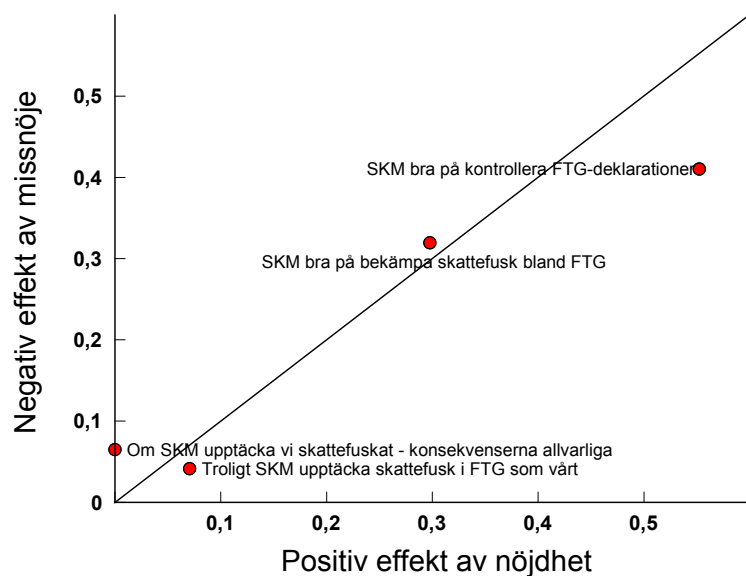
6.7 Företagens sammanfattande omdöme om skattekontrollen

En fjärdedel av företagen tycker att skattekontrollen är totalt sett bra, men nästan hälften delger oss inte sin uppfattning. Påståendet fanns inte med vid 1997 års undersökning.

58 Diagram Totalt sett är skattekontrollen bra, jämförelse mellan år 1997, 1999, 2002 och 2003, procent

Attityden till att skattemyndigheten är bra på att kontrollera företagens deklarerationer verkar ha starkast samband med såväl nöjdheten som missnöjdheten med skattekontrollen totalt sett. Detta överensstämmer med föregående undersökning 2002.

59 Diagram Betydelse för bedömningen av Skattemyndighetens kontroll år 2003

Men vi måste vara försiktiga i vår tolkning av detta eftersom svarsbortfallet är stort, och att regressionsmodellen i diagrammet endast förklarar mellan 40 och 47 procent av resultatet, se bilaga.

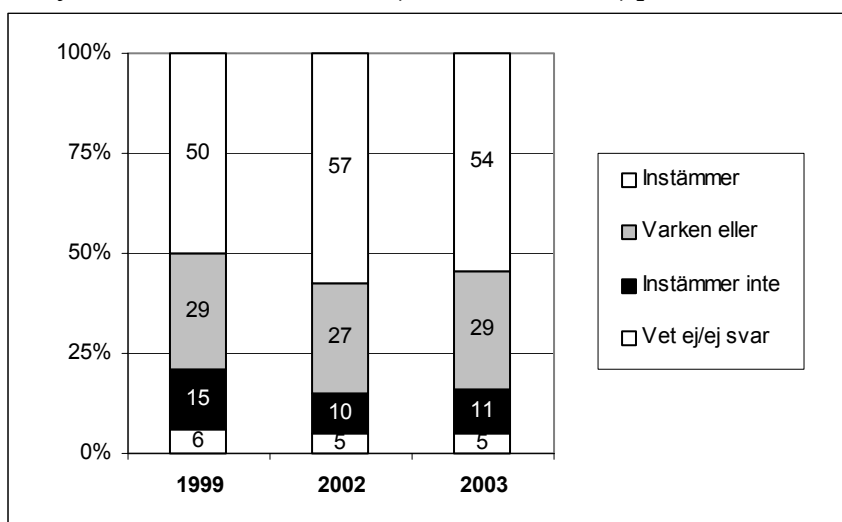
7 Förtroendet för skattemyndigheten

7.1 Förtroendet det viktigaste kvalitetsområdet

Det viktigaste kvalitetsområdet i undersökningen är förtroendet för skattemyndigheten, utifrån antagandet att förtroendet är en förutsättning för ett fortsatt frivilligt deltagande i vårt skattesystem. Och vi har utgått från att det finns ett samband mellan bl.a. hur bra skatteverket utför sina kontrollåtaganden, hur man uppfattar omfattningen av skattefusket i samhället, och vilket förtroende som företagarna har för skatterverket som myndighet. Det är dessutom ett gemensamt långsiktigt mål för Skatteverket att medborgare och företag ska ha förtroende för skatteförvaltningen.

En majoritet av företagen, 54 procent, uppger att de har förtroende för skattemyndigheten, och 11 procent uppger att de inte har det. Resultatet är jämförbart med tidigare undersökningar. Det är endast små skillnader mellan attityden hos respondenter som svarar för olika företagsformer, olika företagsstorlekar, bokförings- och revisionsbyråer etc.

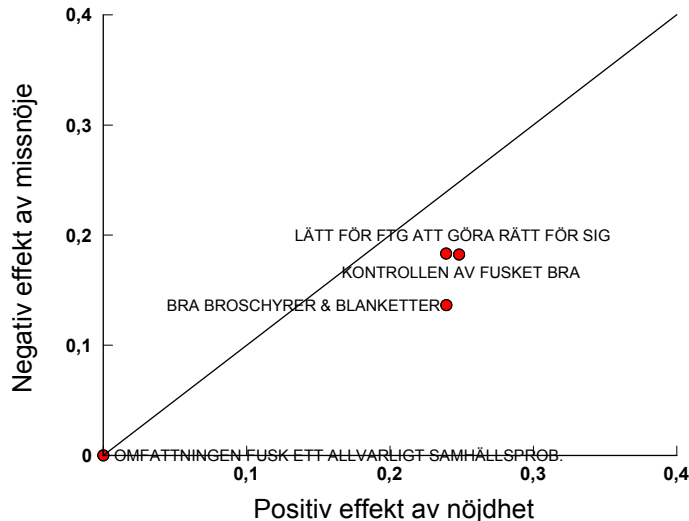
60 Diagram Totalt sett har jag förtroende för skattemyndigheten, jämförelse mellan år 1999, 2002 och 2003, procent

Om vi likt föregående år försöker oss på att göra en regressionsmodell, för att undersöka vilka attityder som betyder mest för graden av förtroende för skattemyndigheten, blir tyvärr resultatet svårtolkat. Resultaten i diagrammet nedan

skiljer sig inte särskilt från föregående år, men vid beräkningar så finner vi att variansen i totalomdömet inte förklaras till mer än cirka 15 procent av regressionsmodellen. Sambandet mellan å ena sidan attityderna till de olika delområdena: broschyrer och blanketter, skattemyndighetens kontroll, lätt att göra rätt för sig samt attityden till skattefusket, och å andra sidan förtroendet för skattemyndigheten, är alltså svagt.

61 Diagram Betydelse för bedömningen av förtroende för skattemyndigheten år 2003

I vår undersökning ställs sedan några frågor om kronofogdemyndigheten, och sist, om man har förtroende för myndigheter i allmänhet. Påståendet är väldigt allmänt hållet, och det är givetvis svårt att veta exakt om alla företag har haft samma föreställning av vad de har svarat på. Men vi kan i varje fall konstatera att man har uppgett ett lägre förtroende för myndigheter i allmänhet, än för skattemyndigheten. Detta är en indikation på att Skatteverket är på väg att uppfylla sitt långsiktiga mål, vad avser förtroendet.

62 Tabell Totalt sett har jag förtroende för myndigheter i allmänhet

	Totalt år 2003
Instämmer (5+4)	37
Varken eller (3)	32
Instämmer inte (1+2)	22
Vet ej/ej svar	10
Balansmått	15
Medelvärde	3,2

Tabell- och diagramförteckning

1	Tabell Fältarbete, riksenkäten 2003.....	11
2	Tabell Respondenternas sammansättning efter olika bakgrundsvariabler, ovägt, procent.....	11
3	Tabell Respondenternas sammansättning efter branschindelning, vägt, procent..	11
4	Fråga: Är du intresserad av skattefrågor i största allmänhet, år 2003, procent.....	12
5	Tabell Är du intresserad av skattefrågor i största allmänhet?, jämförelse mellan åren 1997, 1999, 2002 och 2003, samt mellan olika grupper 2003, procent.....	15
6	Tabell Vad tycker du i stort om skattesystemet, dvs. skatternas storlek och reglernas utformning? år 1997, 1999, 2002 och 2003, procent.....	16
7	Tabell Vad tycker du i stort om skattesystemet, dvs. skatternas storlek och reglernas utformning?, jämförelse mellan olika grupper år 2003, procent	16
8	Tabell Vad tycker du i stort om skattemyndigheterna, dvs. tjänstemännen vid dessa myndigheter och det sätt på vilket de utför sina arbetsuppgifter?, jämförelse år 1997, 1999, 2002 och 2003, procent	17
9	Diagram Skattemyndigheten skickar ut broschyrer och blanketter i god tid, jämförelse år 1997, 1999, 2002 och 2003, procent	19
10	Tabell Skattemyndigheten skickar ut broschyrer och blanketter i god tid, jämförelse mellan olika grupper år 2003, procent.....	20
11	Tabell Jag har lätt att få tag i de broschyrer och blanketter jag behöver, jämförelse år 1999, 2002 och 2003, procent	20
12	Tabell Jag har lätt att få tag i de broschyrer och blanketter jag behöver, jämförelse mellan olika grupper år 2003, procent.....	20
13	Tabell Skattemyndighetens broschyrer innehåller den information jag behöver, jämförelse år 1997, 1999, 2002 och 2003, procent	21
14	Tabell Skattemyndighetens broschyrer och blanketter är begripliga, jämförelse år 1997, 1999, 2002 och 2003, procent	21
15	Tabell Skattemyndighetens broschyrer och blanketter är begripliga, jämförelse mellan olika grupper år 2003, procent.....	22
16	Diagram Totalt sett är skattemyndighetens broschyrer och blanketter bra, jämförelse år 1997, 1999, 2002 och 2003, procent	22
17	Diagram Betydelse för bedömning av broschyrer och blanketter år 2003.....	23
18	Tabell Vi har ett enkelt skattesystem för företag, jämförelse år 1999, 2003 och 2004, procent	25
19	Tabell Systemet med skattekonto är bra, jämförelse mellan år 1999, 2002 och 2003, procent	26
20	Tabell Systemet med skattekonto är bra, jämförelse mellan olika grupper år 2003, procent.....	26
21	Tabell Systemet med skattekonto är bra, jämförelse mellan olika grupper år 2003, procent.....	26
22	Tabell Information om ändrade skatteregler för företag kommer i tid, jämförelse mellan år 1999, 2002 och 2003, procent	27
23	Tabell Information om ändrade skatteregler för företag kommer i tid, jämförelse mellan olika grupper, år 2003, procent.....	27
24	Tabell Det är lätt för företag att deklarerera och lämna uppgifter om olika skatter, jämförelse mellan år 1999, 2002 och 2003, procent.....	28
25	Tabell Det är lätt för företag att deklarerera och lämna uppgifter om olika skatter, jämförelse mellan olika grupper år 2003, procent.....	28

26	Tabell Riksskatteverkets hemsida www.rsv.se är bra, jämförelse mellan år 1999, 2002 och 2003, procent	29
27	Tabell Riksskatteverkets hemsida www.rsv.se är bra, jämförelse mellan olika grupper år 2003, procent.....	29
28	Tabell Riksskatteverkets hemsida www.rsv.se är bra, jämförelse mellan olika grupper år 2003, procent.....	29
29	Tabell Riksskatteverkets hemsida www.rsv.se är bra, jämförelse mellan olika grupper år 2003, procent.....	30
30	Tabell Skattemyndighetens servicetelefon 020 – 567 000 är bra, jämförelse mellan år 1999, 2002 och 2003, procent	30
31	Tabell Skattemyndighetens servicetelefon 020 – 567 000 är bra, jämförelse mellan år 1999, 2002 och 2003, procent	30
32	Tabell Det är enkelt att få hjälp av skattemyndighetens personal, jämförelse mellan år 1999, 2002 och 2003, procent	31
33	Tabell Det är enkelt att få hjälp av skattemyndighetens personal, jämförelse mellan olika grupper år 2003, procent.....	31
34	Diagram Totalt sett är det lätt för företag att göra rätt för sig, jämförelse mellan år 1999, 2002 och 2003, procent	32
35	Tabell Totalt sett är det lätt för företag att göra rätt för sig, jämförelse mellan olika grupper år 2003, procent.....	32
36	Diagram Betydelse för bedömningen av förutsättningar att göra rätt för sig år 2003	33
37	Tabell Vårt företag är berett att betala sina skatter så länge alla eller nästan alla gör det, jämförelse mellan år 1997, 1999, 2002 och 2003, procent.....	35
38	Tabell Vårt företag är berett att betala sina skatter så länge alla eller nästan alla gör det, jämförelse mellan olika grupper år 2003, procent.....	36
39	Tabell Vårt företag försöker undvika att göra affärer med företag som skattefuskar, jämförelse mellan år 1997, 1999, 2002 och 2003, procent	36
40	Tabell Vårt företag är i stor utsträckning utsatt för konkurrens från företag inom branschen som skattefuskar, jämförelse mellan år 1997, 1999, 2002 och 2003, procent.....	37
41	Tabell Vårt företag är i stor utsträckning utsatt för konkurrens från företag inom branschen som skattefuskar, jämförelse mellan olika grupper år 2003, procent....	37
42	Tabell Jag känner personligen företagare som skattefuskar, jämförelse mellan år 1997, 1999, 2002 och 2003, procent	38
43	Tabell Jag känner personligen företagare som skattefuskar, jämförelse mellan olika grupper år 2003, procent.....	38
44	Tabell Jag känner personligen företagare som skattefuskar, jämförelse mellan olika grupper år 2003, procent.....	38
45	Tabell Det förekommer i vår bransch att anställda begär ”svart lön”, dvs. att uppgift om ersättningen inte lämnas till skattemyndigheten, jämförelse mellan år 1997, 1999, 2002 och 2003, procent	39
46	Tabell Det förekommer i vår bransch att anställda begär ”svart lön”, dvs. att uppgift om ersättningen inte lämnas till skattemyndigheten, jämförelse mellan år 1997, 1999, 2002 och 2003, procent	39
47	Diagram Totalt sett är omfattningen på skattefusket ett allvarligt samhällsproblem, jämförelse mellan år 1999, 2002 och 2003, procent.....	40
48	Tabell Totalt sett är omfattningen på skattefusket ett allvarligt samhällsproblem, jämförelse mellan olika grupper år 2003, procent.....	40

49	Tabell Har företaget blivit kontrollerat genom skatte revision under de senaste 5 åren?, jämförelse mellan år 1997, 1999, 2002 och 2003, procent.....	41
50	Tabell Har företaget fått frågor från skattemyndigheten om företagets deklARATIONER under de senaste 2 åren?, jämförelse mellan år 1999, 2002 och 2003, procent.....	41
51	Tabell Det är troligt att skattemyndigheten skulle upptäcka ett skattefusK, i ett företag som vårt, mot bakgrund av storlek, bransch etc., jämförelse mellan år 1997, 1999, 2002 och 2003, procent.....	42
52	Tabell Det är troligt att skattemyndigheten skulle upptäcka ett skattefusK, i ett företag som vårt, mot bakgrund av storlek, bransch etc., jämförelse mellan olika grupper år 2003, procent.....	42
53	Tabell Det är troligt att skattemyndigheten skulle upptäcka ett skattefusK, i ett företag som vårt, mot bakgrund av storlek, bransch etc., jämförelse mellan olika grupper år 2003, procent.....	43
54	Tabell Om skattemyndigheten skulle upptäcka skattefusK, i ett företag som vårt, blir konsekvenserna allvarliga mot bakgrund av storlek, bransch etc., jämförelse mellan år 1997, 1999, 2002 och 2003, procent.....	43
55	Tabell Skattemyndigheten är bra på att bekämpa skattefusket bland företagen, jämförelse år 1997, 1999, 2002 och 2003, procent.....	44
56	Tabell Skattemyndigheten är bra på att kontrollera företagsdeklARATIONER, jämförelse mellan år 1997, 1999, 2002 och 2003, procent.....	44
57	Tabell Skattemyndigheten är bra på att kontrollera företagsdeklARATIONER, jämförelse mellan olika grupper år 2003, procent.....	45
58	Diagram Totalt sett är skattekontrollen bra, jämförelse mellan år 1997, 1999, 2002 och 2003, procent.....	45
59	Diagram Betydelse för bedömningen av Skattemyndighetens kontroll år 2003 ...	46
60	Diagram Totalt sett har jag förtroende för skattemyndigheten, jämförelse mellan år 1999, 2002 och 2003, procent.....	47
61	Diagram Betydelse för bedömningen av förtroende för skattemyndigheten år 2003.....	48
62	Tabell Totalt sett har jag förtroende för myndigheter i allmänhet.....	48